

2003030086

9140

Umhverfisnefnd Alþingis
Elín Valdís Þorsteinsdóttir, nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 10. apríl 2003

/--

Efni: Umsögn um frumvarp til jarðalaga, 652. mál.

Skipulagsstofnun hefur borist erindi umhverfisnefndar Alþingis, dags. 26. mars 2003, þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um frumvarp til jarðalaga, 652. mál, heildarlög. Eftirfarandi eru athugasemdir og breytingatillögur Skipulagsstofnunar við einstakar greinar:

2. gr. Skilgreiningar.

Hugtakið "skipulagt land" er í frumvarpinu skilgreint sem "land sem skipulag staðfest af skipulagsyfirvöldum gildir um í samræmi við ákvæði skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997." Skipulagsstofnun bendir á að ekki hljóta allar skipulagsáætlanir staðfestingu. Þannig gæti deiliskipulagsáætlun verið auglýst af tilteknu svæði, á grundvelli meðmæla Skipulagsstofnunar skv. 3. tl. bráðabirgðaákvæðis skipulags- og byggingarlaga og samþykkt af sveitarstjórn, án þess að fyrir liggi staðfest svæðis- eða aðalskipulag. Stofnunin bendir á að fyrir 1. janúar 2008 skulu öll sveitarfélög hafa sett sér aðalskipulag sem nái til alls lands viðkomandi sveitarfélags. Þangað til eru víða einungis í gildi samþykktar deiliskipulagsáætlanir af afmörkuðum svæðum þar sem framkvæmdir eru fyrirhugaðar. Skipulagsstofnun leggur til að skilgreiningin orðist svo: *Skipulagt land: Landsvæði þar sem í gildi er staðfest eða samþykkt skipulagsáætlun skv. skipulags- og byggingarlögum, eftir atvikum svæðis-, aðal- og/eða deiliskipulag.*

3. gr. Gildissvið.

Skipulagsstofnun telur að við 1. ml. 2. mgr. 3. gr. frumvarpsins skuli orðast svo: *Land sem hefur verið skipulagt fyrir aðra starfsemi en landbúnað með skipulagi staðfestu og/eða samþykktu af skipulagsyfirvöldum...* sbr. það sem segir um 2. gr. hér á undan varðandi samþykkt deiliskipulag á grundvelli 3. tl. bráðabirgðaákvæðis skipulags- og byggingarlaga án þess að staðfest aðal- eða svæðisskipulagsáætlun liggi fyrir.

6. gr.

Í 2. mgr. 6. gr. frv. kemur fram að áður en landbúnaðarráðherra heimilar lausn úr landbúnaðarnotum skuli hann m.a. leita umsagnar Skipulagsstofnunar. Með hliðsjón af auknu forræði sveitarstjórna á skipulagsmálum skv. skipulags- og byggingarlögum nr.

73/1997 telur Skipulagsstofnun ekki lengur þörf á að stofnunin gefi umsögn um umsóknir um leyfi til lausnar lands úr landbúnaðarnotum. Stofnunin telur það hlutverk sveitarstjórnar að meta hvort slík umsókn samræmist stefnumörkun um landnotkun og leggur til að Skipulagsstofnun verði felld út úr 2. ml. 2. mgr. 6. gr. frv.

7. gr. Skipulag.

Í 1. mgr. 7. gr. frv. segir að óheimilt sé að gera staðfest skipulag á landi sem nýtt er eða nýtanlegt til landbúnaðar nema fyrir liggi leyfi landbúnaðarráðherra til að taka landið úr landbúnaðarnotum. Skipulagsstofnun bendir á að við skipulagsgerð kann að vera tekin ákvörðun um að land sem nýtt hefur verið til landbúnaðar skuli áfram vera landbúnaðarsvæði í skipulagi. Því þyrfti leyfi landbúnaðarráðherra ekki að liggja fyrir áður en skipulagsáætlun hlyti staðfestingu. Stofnunin ítrekar einnig að fram til 1. janúar 2008 er heimilt að vinna deiliskipulag á grundvelli meðmæla Skipulagsstofnunar skv. 3. tl. brb.ákv. skipulags- og byggingarlaga og því ekki í öllum tilvikum um staðfesta skipulagsáætlun að ræða. Stofnunin leggur til að 1. mgr. 7. gr. orðist svo: "*Þar sem í skipulagi er fyrirhugað að breyta landnotkun svæða sem nýtt hafa verið til landbúnaðar skal leyfi landbúnaðarráðherra til að leysa landið úr landbúnaðarnotum liggja fyrir áður en viðkomandi skipulagsáætlun hlýtur endanlega afgreiðslu.*"

Skipulagsstofnun leggur til að í 2. mgr. 7. gr. verði orðin "*staðfest af skipulagsyfirvöldum*" felld út, sbr. það sem segir hér á undan um að ekki hljóti allar skipulagsáætlanir staðfestingu. 1. ml. 2. mgr. orðist svo: "*Ef við gildistöku laga þessara er í gildi formleg skipulagsáætlun skv. skipulags- og byggingarlögum, þ.s. gert er ráð fyrir annarri landnotkun en landbúnaði, gilda ákvæði 5. gr. ekki um nýtingu landsins.*"

8. gr. Eignarnám.

Í 1. mgr. 8. gr. frv. er að finna heimild fyrir landbúnaðarráðherra til að veita sveitarstjórn heimild til eignarnáms. Skipulagsstofnun bendir á að í 32. gr. skipulags- og byggingarlaga eru ákvæði þ.s. gert er ráð fyrir að umhverfisráðherra geti veitt sveitarstjórn eignarnámsheimild á grundvelli gildandi skipulagsáætlunar og að fenginni umsögn Skipulagsstofnunar. Skipulagsstofnun telur eðlilegra að eignarnámsheimildir séu veittar á grundvelli formlegrar gildandi stefnu sveitarstjórnar um landnotkun, sem fengið hefur þá kynningu og málsmeðferð sem gert er ráð fyrir í skipulags- og byggingarlögum en að það sé eingöngu gert á grundvelli umsagna Bændasamtaka Íslands og Skipulagsstofnunar. Stofnunin telur því að ákvæði 8. gr. frv. skuli felld út.

14. gr. Samþykki sveitarfélaga fyrir aðilaskiptum að landi o.fl.

Í 7. tl. 3. mgr. 14. gr. frv. er vísað til skipulags "*staðfest af skipulagsyfirvöldum samkvæmt skipulags- og byggingarlögum nr. 73/1997 eða eldri lögum um sama efni.*" Skipulagsstofnun ítrekar þ.s. að framan segir um að ekki eru allar skipulagsáætlanir staðfestar. Stofnunin leggur því til að orðin "*staðfest af skipulagsyfirvöldum*" falli út.

24. gr. Skipulag og nálægð annarra jarða.

Skipulagsstofnun bendir á að enn er nokkuð langt í land með að staðfestar aðalskipulagsáætlanir verði í gildi á öllu landi sveitarfélaga. Því verður stofnun nýs lögbýlis á næstu árum ekki í samræmi við staðfestar skipulagsáætlanir nema í minnihluta tilvika.